

IOM HAZIKARON la Templul Coral

IARȚAIT pentru eroi, IARȚAIT pentru martiri

Urmare din pag. 1

Un colțar cu flori, o cască de soldat și lumânări: *Iarțait* pentru eroii independenței; *Iarțait* pentru victimele atacurilor teroriste antiisraeliene. Lângă amvon - două retroproiectoare: maci în vânt pe câmpuri înverzite; chipuri de tineri plini de bucuria de a trăi. Sunt „tava de argint“, din poezia lui Natan Alterman: „Un băiat și o fată / încet-încet pășesc în fața națiunii [...] // încă nu au spălat cu apă / urmele zilei celei grele și ale nopții de pe linia de foc [...] / «cine sunteți, cine sunteți?» / și cei doi în tăcere-i răspund: noi suntem tava de argint pe care ți s-a dat ție statul evreilor [...] / restul se va povesti în istoria poporului lui Israel“. O poezie recitată de trei tineri: *Fadi Ganim, Avișai Gordon, Andreea Năstase*.

Fiecare moment (prezentatoare - vice-ambasadorul Israelului în România, *Sandra Simovich-Atar*) s-a remarcat prin simplitate, emoție, durere reținută. Așașatul militar al Ambasadei Israelului, col. *Ganim Hamada*, a aprins o lumânare pentru cei rămași doar în inimile noastre și a citit Ordinul de Zi din 11 mai a.c., dat de gen. *Moshe Ya'alon*, șeful Statului Major: „[...]

Armata israeliană - comandanți și soldați - va purta fără osteneală și cât timp va fi necesar lupta dreaptă, menită să asigure existența poporului israelian în țara sa [...]. Fie ca numărul celor căzuți să nu mai crească!“.

Deschizând *Cartea Psalmilor lui David* găsim, întotdeauna, alinare. Au făcut-o, în numele nostru, *Amon Arbel*, atașat comercial al Ambasadei, și Rabinul *Abraham Ehrenfeld* - recitând tulburătoare elegii. Elegii de mii de ani și elegii contemporane. Cele din urmă, aparținând lui Avraham Halfi (*La început plângem*) și Tirta Atar (*Tatăl lui Iohai*), au fost interpretate de *Tova Bin Nun*, directorul general al Filialei „Sohnut“ în România, și *Neta Ehrenreich*. Muzica ne însoțește: muzică sinagogală (Corul Templului Coral) și muzică laică (corurile reunite ale tineretului evreu bucureștean - dirijor *Bogdan Lifșin*; la pian - *Andrei Mădescu*).

Ceremonia - onorată de lideri ai F.C.E.R. și C.E.B., de E.S. *Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România - s-a încheiat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Israelului.

IULIA DELEANU

Ezer Weizman, care, între 1993-2000, a fost al șaptelea președinte al Israelului, a murit la vârsta de 80 de ani. Se poate afirma că istoria vieții lui este însăși istoria statului evreu, iar cariera lui este simbolică pentru mulți oameni politici israelieni care au schimbat uniforma militară cu fotoliul de ministru sau de parlamentar.

EZER WEIZMAN, a încetat din viață

Născut în 1924, la Tel Aviv, Ezer Weizman a fost nepotul primului președinte al Israelului, Chaim Weizman, dar nimic în anii tinereții lui nu sugera că-i va urma exemplul. După ce a servit în Hagana ilegală, izbucnirea celui de-al doilea război mondial - când Marea Britanie, care deținea mandatul asupra Palestinei, a început singură lupta împotriva Germaniei naziste - îl determină ca, la 16 ani, să învețe să piloteze, iar la 18 ani să se înroleze în „Royal Air Force“, forțele aeriene britanice. După proclamarea Independenței Israelului, Weizman pune bazele forțelor aeriene militare israeliene și participă, în timpul războiului din 1948, în misiuni de luptă. În 1958, preia comanda forțelor aeriene,

funcție pe care o deține până în 1968, când este numit șeful ramurii operative a armatei israeliene și participă la Războiul de Șase Zile în care aviația israeliană, creată de el, a jucat un rol crucial în obținerea victoriei. După războiul din 1967, renunță la cariera militară și intră în politică, unde a avut o evoluție excepțională. În cei 30 de ani de viață politică, el se transformă treptat dintr-un „uliu“, un om cu o poziție dură în relațiile cu palestinienii, într-un „porumbel“, un militant pentru coexistența cu aceștia și pentru realizarea păcii în Orientul Mijlociu. „Evreii trebuie să învețe că este nevoie să împartă această parte a lumii cu arabii“ - a declarat Weizman, citat de cotidianul israelian „Haaretz“. A făcut parte din guvernul de coaliție condus de Golda Meir, ca reprezentant al Partidului Herut; formează el însuși un partid, apoi intră în Partidul Muncii, dar părăsește și acest partid. O dată cu lansarea procesului de pace, și-a stabilit legături excelente cu arabii, în primul rând cu Egiptul, devenind un apropiat al președintelui Anwar Sadat, cel care a efectuat vizita istorică în Israel. Ministru al apărării în guvernul Begin, își dă demisia din cabinet, nemulțumit de ritmul lent în care se aplicau acordurile de pace de la Camp David. Ca persoană particulară, s-a întâlnit cu reprezentanți ai O.E.P., atunci când acest lucru era interzis cetățenilor israelieni. În 1993, a acceptat, cu oarecare reticență, funcția de șef de stat al Israelului, întrebându-se ce poate face, cu prerogative mai mult formale ale președintelui, pentru binele țării. Dar a fost frecvent consultat, opiniile lui au contat întotdeauna și a făcut tot ce-i permitea funcția pentru apropierea de palestinieni. „A fost un mare patriot“ - a declarat, la moartea lui Weizman, președintele Moshe Katsav. (E.G.)

Cea de-a 57-a aniversare a Independenței statului evreu

IOM HAAȚMAUT - la Ateneul Român

Urmare din pag. 1

La rândul său, ministrul de externe *Silvan Shalom* a relevat rolul Israelului „în bătălia comună împotriva antisemitismului reînviat și în eforturile de a perpetua memoria Holocaustului“, statul evreu fiind „garanția permanentă că o astfel de calamitate nu i se va mai întâmpla vreodată poporului nostru“. Israelul - a mai arătat șeful diplomației israeliene, în mesajul trimis evreilor din Diaspora - nu este numai un răspuns la trecut, ci și o viziune a viitorului, unde evreii pot trăi în pace și prosperitate. Acest viitor se făurește atât prin eforturile cetățenilor Israelului, cât și cu ajutorul comunităților evreiești și evreilor din lumea întreagă - a mai subliniat *Silvan Shalom*.

Ziua Independenței Statului Israel a fost marcată și la București, într-un cadru festiv și în același timp destins. Prietenii Israelului - evrei și neevrei -, ambasadorii străini din România, miniștri, personalități din viața politică și culturală, reprezentanți ai cultelor și ai societății civile, deputatul *Aurel Vainer*, conducerea F.C.E.R. - în frunte cu președintele interimar av. *Iulian Sorin* și *Osy Lazăr*, președintele C.E.B. -, membri ai comunității evreiești din Capitală și din țară au fost oaspeții E.S. *Rodica Radian Gordon*, ambasadorul Israelului în România, la un minunat concert de muzică simfonică desfășurat la Ateneul Român.

După intonarea imnurilor de stat ale celor două țări, orchestra Filarmonicii „George Enescu“, avându-l la pupitrul dirijoral pe artistul israelian de origine română *Mendi Rodan*, director muzical și prim dirijor al Orchestrei simfonice din Rishon le Zion (solist - compozitorul și pianistul israelian *Gil Shohat*), a prezentat *Rapsodia Română nr. 2*, de George Enescu, *Simfonia a V-a*, de Ludwig van

Israelul - o viziune a viitorului, a păcii și prosperității

Beethoven, și - ca un cadou special pentru invitați, în primă audiență în România - *Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră* al interpretului israelian. Publicul a răsplătit cu aplauze îndelungate atât creația tânărului compozitor, talentul dirijoral al lui *Mendi Rodan*, cât și performanța de un înalt nivel a orchestrei.

Înainte de începerea spectacolului, s-a anunțat câștigătorul concursului de desen pentru elevii liceelor de artă din România, organizat de Ambasada Statului Israel, împreună cu Radiodifuziunea Română și sponsorizat de firma „EuroLines“. E.S. *Rodica Radian Gordon*, împreună cu directorul general al firmei, *Dragoș Anastasiu*, au înmănat premiul întâi - o excursie în Israel - *Andreei Dragomir*, elev în clasa a X-a la Liceul de Artă din Constanța. Creația ei, simbolizând coexistența celor trei religii în Israel, a ilustrat cea de a doua copertă a invitației pentru marcarea aniversării Zilei Independenței.

La cocktail-ul care a urmat în frumoasele holuri ale Ateneului, oaspeții au petrecut două ore într-o atmosferă plăcută și au avut prilejul să se întâlnească și să stea de vorbă cu vechi prieteni.

EVA GALAMBOS

Deputat AUREL VAINER

Extrase din intervenția în Parlamentul României, cu prilejul celei de-a 57-a aniversări a Independenței Statului Israel

Excelentele raporturi, în decursul timpului, între poporul român și poporul israelian

Cu 57 de ani în urmă, Adunarea Generală a Națiunilor Unite, a adoptat Hotărârea de constituire, pe teritoriul Palestinei, a două state - unul evreu și unul arab - și *Declarația de Independență a Statului Israel renăscut* [...]. Deși în *Declarația de Independență*, Israelul întindea „...mâna tuturor statelor arabe, popoarelor lor, oferindu-le pace și bună vecinătate“, acest apel a fost sistematic ignorat de către vecini [...].

Continuare în pag. 5

La Școala „Lauder-Reut“

La 12 mai a.c., elevii Școlii „Lauder-Reut“, din Capitală, au marcat *Iom Hazikaron* și *Iom Haatmaut* printr-o ceremonie omagială. Și-au dat concursul *Maia Morgenstern*, dr. *Miriam Bercovici*, *Tania Lovinescu*. Au participat elevi, părinți, personalități culturale.

Fostul președinte al Israelului - proeminent om politic, cel ce a pus bazele forțelor aeriene israeliene

funcție pe care o deține până în 1968, când este numit șeful ramurii operative a armatei israeliene și participă la Războiul de Șase Zile în care aviația israeliană, creată de el, a jucat un rol crucial în obținerea victoriei. După războiul din 1967, renunță la cariera militară și intră în politică, unde a avut o evoluție excepțională. În cei 30 de ani de viață politică, el se transformă treptat dintr-un „uliu“, un om cu o poziție dură în relațiile cu palestinienii, într-un „porumbel“, un militant pentru coexistența cu aceștia și pentru realizarea păcii în Orientul Mijlociu. „Evreii trebuie să învețe că este nevoie să împartă această parte a lumii cu arabii“ - a declarat Weizman, citat de cotidianul israelian „Haaretz“. A făcut parte din guvernul de coaliție condus de Golda Meir, ca reprezentant al Partidului Herut; formează el însuși un partid, apoi intră în Partidul Muncii, dar părăsește și acest partid. O dată cu lansarea procesului de pace, și-a stabilit legături excelente cu arabii, în primul rând cu Egiptul, devenind un apropiat al președintelui Anwar Sadat, cel care a efectuat vizita istorică în Israel. Ministru al apărării în guvernul Begin, își dă demisia din cabinet, nemulțumit de ritmul lent în care se aplicau acordurile de pace de la Camp David. Ca persoană particulară, s-a întâlnit cu reprezentanți ai O.E.P., atunci când acest lucru era interzis cetățenilor israelieni. În 1993, a acceptat, cu oarecare reticență, funcția de șef de stat al Israelului, întrebându-se ce poate face, cu prerogative mai mult formale ale președintelui, pentru binele țării. Dar a fost frecvent consultat, opiniile lui au contat întotdeauna și a făcut tot ce-i permitea funcția pentru apropierea de palestinieni. „A fost un mare patriot“ - a declarat, la moartea lui Weizman, președintele Moshe Katsav. (E.G.)

Înfrângerea Germaniei naziste, 9 mai 1945 - o zi care nu trebuie uitată

În zilele de 7, 8 și 9 mai, pe continentul european, de la Atlantic la Urali, a fost marcat sfârșitul celui de-al doilea război mondial. Ceremoniile au început la Rheims (Franța), orașul unde Germania nazistă a semnat capitularea fără condiții, au continuat în Olanda și în Germania și au culminat cu manifestațiile solemne de la Moscova, în ziua de 9 mai. La această ceremonie și ca un omagiu adus marilor sacrificii ale militarilor sovietici și populației civile - Uniunea Sovietică a pierdut în război 27 de milioane de cetățeni, peste jumătate din cele 50 de milioane de oameni care au fost uciși în timpul conflagrației - au participat 57 de șefi de stat și de guvern, precum și lideri ai unor organizații internaționale, cum a fost secretarul general al O.N.U., *Kofi Annan*. Ca simbol al reconcilierii realizate în perioada postbelică, președintele *Vladimir Putin* i-a invitat atât pe reprezentanții statelor aliate (printre care S.U.A., Marea Britanie, Franța, China), cât și ai statelor beligerante (Germania, Italia, Japonia). Astfel, au fost prezenți președinții *George W. Bush*, *Jacques Chirac* sau *Hu Jintao*, alături de cancelarul german *Gerhard Schröder* sau premierul italian *Silvio Berlusconi*. Din partea României, au participat președintele *Traian Băsescu* și Regele *Mihai*, singurul șef de stat în viață dintre cei care conduceau țările lor în perioada războiului. Suveranul român a fost decorat, pentru a doua oară, pentru rolul jucat în ieșirea României din rândul puterilor Axei și alăturarea la forțele Aliaților, cu „Medalia Comemorativă“. Deși nu a fost recunoscută ca țară cobeligerantă, prin participarea la războiul împotriva Germaniei, România - recunoscută istoric și analiștii militari - a scurtat durata conflagrației mondiale cu opt luni și și-a adus și prinusul de jertfe în timpul eliberării Ungariei și Cehoslovaciei, militarii români ajungând până în Austria.

La marea paradă militară desfășurată în Piața Roșie au fost de față - atât ca invitați, cât și ca participanți - veterani din cel de-al doilea război mondial. În cuvântarea rostită, președintele rus a mulțumit Aliaților pentru colaborarea din timpul războiului

cu U.R.S.S. El a atras atenția, în același timp, asupra pericolului terorismului, pe care l-a echivalat cu cel fascist.

Dacă primul război mondial a fost declanșat din dorința puterilor europene de atunci de a reimpărți sferile de influență și s-a terminat cu un tratat de pace care în sine cuprindea germenii următoarei conflagrații, cel de-al doilea război mondial - deși a avut, la rândul lui, consecințe nefaste asupra unei mari părți a Europei Centrale și de Est - a reprezentat lupta pentru victoria libertății și democrației asupra totalitarismului și barbariei naziste, asupra supremației rasiste, care și-a propus drept obiectiv exterminarea celor considerați suboameni, pe primul loc situându-se evreii, care în sine au constituit peste zece la sută din victimele celui de-al doilea război mondial. De aceea, pentru ei, sfârșitul conflagrației a echivalat cu sfârșitul Holocaustului, multe lagăre de exterminare fiind eliberate chiar în ultimele zile ale războiului. Din fericire, prin actul de la 23 august 1944, în România, persecuțiile rasiste au luat sfârșit cu opt luni înainte de terminarea conflagrației, deși victimele Holocaustului românesc au fost de ordinul sutelor de mii.

O evoluție interesantă a abordării problemei celui de-al doilea război mondial are loc în Israel. Pentru prima dată în acest an, sfârșitul conflagrației mondiale a fost marcat și de statul evreu. Dacă până acum, cel de-al doilea război mondial a fost identificat cu Holocaustul, acum Israelul recunoaște că în afara Holocaustului a existat și o victorie, iar crearea statului evreu nu este în exclusivitate rezultatul Holocaustului, ci și cel al câștigării războiului de către aliați - scria, într-un comentariu, ziarul „Haaretz“. Această schimbare de poziție - apreciază ariful, dar și numeroși sociologi și politologi - se datorează, în mare parte, presiunilor exercitate de marea masă de imigranți proveniți din statele C.S.I., milioane de evrei din aceste țări participând la înfrângerea Germaniei naziste. Ei au refuzat rolul exclusiv de victime, afirmând un adevăr care nici nu trebuie demonstrat - că au fost parteneri în cucerirea acestei victorii. (R.E.)